

V Bruseli 15. 11. 2019
COM(2019) 595 final

Odporúčanie

ROZHODNUTIE RADY

o poverení začať rokovania s cieľom zmeniť Medzinárodnú dohodu o cukre z roku 1992

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Toto odporúčanie sa týka rozhodnutia, ktorým sa Komisia poveruje zúčastniť sa v mene Únie na rokovaníach zameraných na čiastočné prepracovanie medzinárodnej dohody o cukre (ďalej len „dohoda ISA“), ktoré sa rozhodla iniciovať Medzinárodná rada pre cukor (ďalej len „rada ISC“) pod vedením Konferencie Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj (ďalej len „UNCTAD“). Podľa rozhodnutia rady ISC z 19. júla 2019 sa bude rokovať o administratívnom rozpočte a členských príspevkoch, ako aj o zmenách s obmedzeným rozsahom týkajúcich sa cieľov a pracovného programu Medzinárodnej organizácie pre cukor (ďalej len „organizácia ISO“).

1. KONTEXT ODPORÚČANIA

• Reforma Medzinárodnej dohody o cukre z roku 1992

Európska únia je zmluvnou stranou dohody ISA.

Dohoda ISA má za cieľ zintenzívniť medzinárodnú spoluprácu v oblasti výroby cukru a súvisiacich otázok, slúžiť ako fórum pre medzivládne konzultácie o cukre a o možnostiach podpory celosvetového hospodárstva v oblasti cukru, uľahčiť obchodovanie s cukrom zberom a poskytovaním informácií o svetovom trhu s cukrom a inými sladidlami a podporovať zvýšený dopyt po cukre, najmä pokiaľ ide o jeho využitie na nové účely. Dohoda ISA nadobudla platnosť 1. januára 1993 na trojročné obdobie do 31. decembra 1995. Odvtedy sa jej platnosť pravidelne predlžuje na ďalšie dvojročné obdobia. Naposledy bola jej platnosť predĺžená rozhodnutím rady ISC v júli 2019 na obdobie do 31. decembra 2021.

Podľa článku 8 dohody ISA je rada ISC orgán zodpovedný za výkon všetkých funkcií, ktoré sú potrebné na vykonávanie ustanovení dohody ISA. V článku 13 dohody ISA sa stanovuje, že všetky rozhodnutia rady ISC sa v zásade prijímajú konsenzom, pokiaľ v dohode ISA nie je stanovené inak. Ak sa nepodari dosiahnuť konsenzus a v dohode ISA nie je pre tento druh rozhodnutia stanovené osobitné hlasovanie, rozhodnutia sa prijímajú jednoduchou väčšinou hlasov.

Podľa článku 25 dohody ISA majú členovia organizácie ISO spolu 2 000 hlasov. Každý člen organizácie ISO má určitý počet hlasov, ktorý sa každoročne upravuje na základe kritérií určených v dohode ISA.

Dohoda a najmä rozdelenie hlasov medzi členmi, na základe ktorého sa stanovuje členský príspevok, prestali zodpovedať skutočnému stavu svetového trhu s cukrom. Únia je v súčasnosti jednoznačne najväčším prispievateľom do rozpočtu organizácie ISO. Od roku 2015 sa v organizácii ISO na úrovni pracovných skupín diskutuje o možnostiach revízie mechanizmu rozdeľovania hlasov.

V roku 2017 Rada udelila Komisii mandát na účasť na rokovaníach s ostatnými zmluvnými stranami dohody ISA v rámci rady ISC s cieľom modernizovať dohodu ISA, najmä pokiaľ ide o nesúlady medzi počtom hlasov a finančnými príspevkami členov organizácie ISO a ich relatívnym postavením na svetovom trhu s cukrom. Tento mandát je platný do 31. decembra 2019. Komisia sa na základe tohto mandátu prišla s iniciatívou zúčastniť sa na rokovaníach s členskými krajinami organizácie ISO a predložila konkrétne návrhy na zmenu článku 25 dohody ISA, ktorý sa týka prijímania administratívneho rozpočtu a príspevkov členských krajín.

Na svojom 55. zasadnutí, ktoré sa konalo 19. júla 2019, sa rada ISC rozhodla začať pod vedením UNCTAD rokovania ešte pred svojím ďalším zasadnutím v novembri 2019. Rokovania sa budú týkať čiastočnej revízie dohody ISA so zameraním na kapitolu I a kapitolu

VII, konkrétne na „administratívny rozpočet a členské príspevky“, ako aj iné zmeny s obmedzeným rozsahom, ktoré navrhli členovia, medzi ktoré patria zmeny kapitoly IX a kapitoly X. Podľa rozhodnutia rady ISC sa má tento proces skončiť pred 31. decembrom 2021. To znamená, že predmetom zamýšľanej modernizácie dohody by okrem rozdelenia hlasov a úpravy finančného príspevku členov (kapitola VII), mali byť aj:

1. celkového cieľa organizácie ISO (kapitola I), konkrétne s cieľom začleniť etanol,
2. širšie poňatie „informácií a štúdií“ (kapitola IX), v zásade s cieľom umožniť začlenenie etanolu do týchto činností,
3. širšie poňatie „výskumu a vývoja“ (kapitola X).

Celkový cieľ organizácie ISO uvedený v článku 1 dohody sa nemá meniť, a to ani v prípade potenciálneho začlenenia etanolu.

Je jednoznačne v záujme Únie začať reformu organizácie ISO s cieľom jej ďalšieho zosúladenia s postupmi, ktoré Únia uplatňuje v iných medzinárodných komoditných orgánoch, ako aj s vývojom, ktorý svetový trh s cukrom zaznamenal od roku 1992. Táto reforma by prinajmenšom mala viesť k transparentnosti povinností členov pri hlasovaní, ako aj ich transparentnosti finančných príspevkov. Rozdelenie hlasov v organizácii ISO by malo byť merateľné na základe ukazovateľov, ako sú obchod, spotreba, výroba a platobná schopnosť. Posledný uvedený ukazovateľ sa používa v Organizácii Spojených národov na účely uznania rozvojového aspektu cukru. Zohľadňovanie tohto ukazovateľa vedie k tomu, že sa väčšia časť finančnej zodpovednosti preniesie na členov, ktorí si môžu dovoliť uhrádzať vyšší príspevok do rozpočtu organizácie ISO. Formálne začlenenie etanolu do cieľov a pracovného programu organizácie ISO zodpovedá cieľu Únie, ktorým je modernizácia dohody ISA a zosúladenie obsahu dohody ISA s už existujúcou praxou.

• **Súlad s existujúcou praxou v medzinárodných komoditných orgánoch**

V medzinárodných komoditných orgánoch, ako je napríklad Medzinárodná rada pre obilniny (IGC) a Medzinárodná rada pre olivy (IOC), Únia dojednala také rozdelenie hlasovacích práv a jasné mechanizmy na každoročnú aktualizáciu, ktoré zodpovedajú relatívnemu podielu Únie na trhu s obilninami a na trhu s olivami a olivovým olejom. Medzinárodná rada pre obilniny používa ako ukazovatele obchod, spotrebu a výrobu, na rozdiel od súčasnej praxe organizácie ISO, kde od roku 1992 nie je na základe dohody možné vykonávať úpravy, ktoré by zodpovedali zmenám postavenia členov v medzinárodnom hospodárstve odvetvia cukru. Okrem toho si v súčasnosti členovia nemôžu vopred vypočítať rozdelenie hlasovacích práv, ktoré je, naopak, výsledkom netransparentného výpočtu. Súčasťou revízie dohody ISA by mala byť snaha o zosúladenie postupov organizácie ISO s postupmi, ktoré používajú iné medzinárodné komoditné orgány.

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

V rámci spoločnej obchodnej politiky Únie a spoločnej poľnohospodárskej politiky sa cukor považuje za citlivý produkt. Pri medzinárodných obchodných rokovaniach Únie zohráva cukor zásadnú úlohu a Komisia dôsledne monitoruje jeho výrobu aj obchod s ním. Cukor je dôležitou komoditou aj pre mnoho rozvojových krajín a jeho rozvojový aspekt má obrovský význam pre spoločnú obchodnú politiku. Organizácia ISO slúži svojej širokej členskej základni ako neutrálna platforma na diskusiu o otázkach súvisiacich s cukrom. Monitorovanie vývoja na svetovom trhu s cukrom je súčasne v záujme riadenia trhu v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

V článku 218 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovuje, že Rada prijíma rozhodnutia poverujúce na začatie rokovaní a vymenúvajúce, v závislosti od predmetu predpokladanej dohody, vyjednávača alebo vedúceho negotačného tímu Únie. V článku 218 ods. 4 ZFEÚ sa stanovuje, že Rada môže adresovať vyjednávačovi smernice a určiť osobitný výbor, s ktorým sa má konzultovať počas rokovaní.

• Uplatnenie na tento prípad

Plánovaný mandát na rokovania by mal osobám, ktoré budú rokovať v mene Únie, poskytnúť prostriedky na dosiahnutie celkových cieľov stanovených v prvej zarážke bodu 1.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 3 a článok 218 ods. 4 ZFEÚ.

• Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 218 ods. 3 a 4 ZFEÚ.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Únia je zmluvnou stranou dohody ISA a v rade ISC ju zastupuje Komisia. Členské štáty nie sú samostatnými zmluvnými stranami dohody ISA. Účasť Únie na rokovaniach o čiastočnej revízii dohody ISA patrí do výlučnej právomoci Únie.

• Proporcionalita

Zmena dohody ISA zameraná na vytvorenie hlasovacej štruktúry, ktorá bude zodpovedať relatívnemu podielu členov organizácie ISO na svetovom trhu s cukrom, ako aj iné otázky súvisiace s modernizáciou dohody sú v záujme Únie. V súčasnosti je členstvo EÚ v organizácii ISO prospešné tak pre Úniu, ako aj pre ostatné členské krajiny tejto organizácie. Vzhľadom na to, že zmeny relatívneho podielu EÚ na trhu sa nepremietli do menšieho počtu hlasov, a teda ani do zníženia finančných príspevkov, platí Únia za svoje členstvo privysokú cenu. Príspevky ostatných členov organizácie ISO, ktoré získali väčší podiel na svetovom trhu s cukrom, neboli zodpovedajúcim spôsobom zvýšené. Nepočíta sa s tým, že by modernizácia dohody a rozšírenie rozsahu jej pôsobnosti povedli k zvýšeniu nákladov, a odhaduje sa, že by malo dôjsť k tomu, že o členstvo v organizácii ISO prejavia záujem nové krajiny, čo by so sebou prinieslo zvýšenie významu jej činnosti.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

Únia je členom organizácie ISO a jej členstvo má od roku 1992 všeobecnú podporu odvetvia cukru EÚ aj väčšiny členských štátov Únie. Nepovažuje sa za potrebné viesť so zainteresovanými stranami konzultácie, ktoré by sa týkali procesu, ktorého cieľom je iba zotrvanie EÚ v organizácii ISO (hoci podľa súboru pravidiel, ktoré sú v súlade s pravidlami ďalších medzinárodných komoditných orgánov, ktorých je EÚ členom). V konečnom dôsledku by nižší relatívny podiel EÚ na svetovom trhu s cukrom mal viesť k miernemu zníženiu jej finančného príspevku za členstvo v organizácii ISO.

- **Posúdenie vplyvu**

Nie je potrebné vykonať rozsiahle posúdenie vplyvu, pretože nie je pravdepodobné, že toto opatrenie bude mať závažný hospodársky, environmentálny alebo sociálny vplyv. V prípade, že sa podarí zmeniť dohodu ISA, zníži sa finančný príspevok Únie za členstvo v organizácii ISO. Okrem toho by transparentnejšie a spravodlivejšie rozdelenie hlasov mohlo prispieť k tomu, že o členstvo v organizácii ISO prejavia záujem nové krajiny, čo by so sebou prinieslo ďalšie zníženie nákladov.

Napriek tomu, že podstatou potreby zmeniť dohodu ISA je zabezpečenie spravodlivého a primeraného príspevku EÚ do rozpočtu ISO, reforma je potrebná aj z iných ako rozpočtových dôvodov. Prvým krokom k modernizácii organizácie ISO je zabezpečiť, aby sa jej členské krajiny podieľali na príspevkoch do jej administratívneho rozpočtu úmerne k svojmu významu. Výsledkom tejto zmeny by mohla byť aj aktívnejšia účasť členských krajín v rámci organizácie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Začatie rokovaní nemá vplyv na rozpočet.

ROZHODNUTIE RADY

o poverení začať rokovania s cieľom zmeniť Medzinárodnú dohodu o cukre z roku 1992

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 218 ods. 3 a 4,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

keďže:

- (1) Únia je zmluvnou stranou Medzinárodnej dohody o cukre z roku 1992¹ (ďalej len „dohoda ISA“) a členom Medzinárodnej organizácie pre cukor (ďalej len „organizácia ISO“).
- (2) Únia od roku 1995 schvaľuje predlžovanie dohody ISA o dvojročné obdobia. Na 55. zasadnutí rady ISC, ktoré sa konalo 19. júla 2019, Komisia na základe poverenia Rady² vyjadrila pozíciu v prospech ďalšieho predĺženia platnosti dohody ISA na najviac dvojročné obdobie, ktoré uplynie 31. decembra 2021.
- (3) Podľa článku 8 dohody ISA Medzinárodná rada pre cukor (ďalej len „rada ISC“) vykonáva alebo zabezpečuje výkon všetkých úloh potrebných na plnenie ustanovení dohody ISA. Podľa článku 13 dohody ISA sa všetky rozhodnutia rady ISC v zásade prijímajú konsenzom. Ak sa nepodari dosiahnuť konsenzus a v dohode ISA nie je pre tento druh rozhodnutia stanovené osobitné hlasovanie, rozhodnutia sa prijímajú jednoduchou väčšinou hlasov.
- (4) Podľa článku 25 dohody ISA majú členovia organizácie ISO spolu 2 000 hlasov. Každý člen ISO má určitý počet hlasov, ktorý sa každoročne upravuje na základe kritérií určených v dohode ISA.
- (5) Účasť na medzinárodnej dohode o cukre je v záujme Únie vzhľadom na význam tohto odvetvia pre viaceré členské štáty a pre hospodárstvo európskeho odvetvia cukru.
- (6) Inštitucionálny rámec dohody ISA, a najmä rozdelenie hlasov medzi členov ISO, na základe ktorého sa stanovuje členský príspevok, prestali zodpovedať skutočnému stavu svetového trhu s cukrom.
- (7) Podiel finančných príspevkov Únie, ktoré sú stanovené v pravidlách pre finančné príspevky do organizácie ISO, sa od roku 1992 nezmenil, hoci sa odvtedy podstatne zmenil svetový trh s cukrom a predovšetkým relatívny podiel Únie na tomto trhu. Únia mala teda v uplynulých rokoch neprimerane vysoký podiel na rozpočtových nákladoch organizácie ISO a neúmerne vysokú mieru zodpovednosti v rámci danej organizácie.

¹ Rozhodnutie Rady 92/580/EHS z 13. novembra 1992 o podpísaní a uzavretí Medzinárodnej dohody o cukre z roku 1992 (Ú. v. ES L 379, 23.12.1992, s. 15).

² Rozhodnutie Rady 2019/1251/EÚ z 15. júla 2019 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v Medzinárodnej rade pre cukor, pokiaľ ide o predĺženie platnosti Medzinárodnej dohody o cukre z roku 1992 (Ú. v. EÚ L 195, 23.7.2019, s. 18).

- (8) Rozhodnutím Rady 2017/2242/EÚ³ Rada udelila Komisii mandát na účasť na rokovaníach s ostatnými zmluvnými stranami dohody ISA v rámci rady ISC s cieľom modernizovať dohodu ISA, najmä pokiaľ ide o nesúlad medzi počtom hlasov a finančnými príspevkami členov organizácie ISO a ich relatívnym postavením na svetovom trhu s cukrom. Tento mandát je platný do 31. decembra 2019.
- (9) Komisia rozhodnutím (EÚ) 2017/2242 získala mandát, na základe ktorého sa zúčastnila na rokovaníach s členskými krajinami organizácie ISO a predložila konkrétne návrhy na zmenu článku 25 dohody ISA, ktorý sa týka prijímania administratívneho rozpočtu a príspevkov členských krajín. Na svojom 55. zasadnutí, ktoré sa konalo 19. júla 2019, sa rada ISC rozhodla začať pod vedením Konferencie Organizácie Spojených národov pre obchod a rozvoj (ďalej len „UNCTAD“) rokovania o čiastočnej revízii dohody ISA ešte pred svojím ďalším zasadnutím v novembri 2019. Na základe žiadostí viacerých členských krajín organizácie ISO sa rada ISC rozhodla, že okrem revízie článku 25 dohody ISA, ktorú navrhla Únia, budú predmetom formálnych rokovaní aj ďalšie oblasti, ktorých sa týka dohoda ISA. Medzi tieto oblasti patria predovšetkým ciele a pracovné priority organizácie ISO.
- (10) Podľa rozhodnutia rady ISC z 19. júla 2019 sa tieto rokovania majú skončiť najneskôr k 31. decembru 2021. Z toho vyplýva, že platnosť mandátu udeleného rozhodnutím (EÚ) 2017/2242 môže uplynúť skôr, ako sa rokovania skončia. Preto je potrebné, aby Rada udelila Komisii nový mandát, ktorý sa bude vzťahovať na spomínanú predĺženú lehotu a rozšírený predmet rokovaní.
- (11) Všetky zmeny dohodnuté na týchto rokovaníach by sa mali prijať postupom stanoveným v článku 44 dohody ISA. Podľa uvedeného článku môže rada ISC osobitným hlasovaním odporučiť členom ISO zmenu dohody ISA. V súlade s článkom 7 dohody ISA by Únia ako člen rady ISC mala mať možnosť zúčastniť sa na rokovaníach s cieľom zmeniť inštitucionálny rámec dohody ISA.
- (12) Je preto vhodné, aby bola Komisia poverená účasťou na rokovaníach v rámci rady ISC s cieľom zmeniť dohodu ISA, aby sa stanovili usmernenia k rokovaniam a aby Komisia počas rokovaní naďalej konzultovala s tým istým osobitným výborom, ktorý bol vymenovaný rozhodnutím (EÚ) 2017/2242,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Komisia sa týmto poveruje rokovať v mene Únie s cieľom zmeniť Medzinárodnú dohodu o cukre z roku 1992.

Článok 2

Smernice na rokovania sú uvedené v prílohe.

Článok 3

Počas rokovaní sa musí konzultovať s pracovnou skupinou pre komodity.

³ Rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/2242 z 30. novembra 2017 o poverení začať rokovania o zmene Medzinárodnej dohody o cukre z roku 1992 (Ú. v. EÚ L 322, 7.12.2017, s. 29).

Článok 4

Toto rozhodnutie sa uplatňuje do 31. decembra 2021.

Článok 5

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predsedníčka*